

Profesor agregat doctor George Severeanu 1879-1939

Profesorul Agregat Dr. George Severeanu s-a născut la București, în ziua de 26 iulie 1879. Fiul profesorului medic Constantin C. Dimitrescu Severeanu —, școala primară a făcut-o la școala de băieți nr. 1 culoarea de galben, iar liceul l-a urmat la Sf. Sava.

În anul 1897 a luat bacalaureatul în litere și științe și în toamna aceluiași an s-a înscris la Facultatea de medicină din București.

Îl pasionau științele aplicate, așa că-l vom vedea încă din timpul studenției, ocupat de aplicarea radiologiei în tratamentul diferitelor boli, iar publicațiile lui din acest timp se refereau la aceste subiecte.

În anul 1904, obține titlul de doctor în medicină și chirurgie cu teza „Circulația arterială a emisferelor cerebrale”. Teza este premiată de Facultatea de Medicină din București, cu medalia „Alexandru Cristescu”. În anul 1907, a fost confirmat șef al laboratorului central de radiologie și electricitate medicală al spitalului Brâncovenesc. S-a specializat în radiologie urmînd cursuri la Viena și Berlin.

În anul 1923, a fost numit conferențiar la catedra de radiologie a Facultății de Medicină din București.

În anul 1932, Doctorul George Severeanu a fost numit profesor Agregat la Facultatea de Medicină din București, unde a funcționat pînă la 21 septembrie 1939, data morții sale.

Încă din tinerețe a luat parte la congresele care priveau problemele de radiologie și cancereologie. În anul 1910, a luat parte la congresul de fizioterapie ce s-a ținut la Paris, fiind trimis de Ministerul Cultelor și Învățămîntului. Susține teza „La Radiotérapie dans la Paralyse Générale avec quelques considerations sur la radioterapie des organes profonds”. În 1928 ia parte la Congresul de la Stockholm, iar în anul 1935 la cel de la Belgrad.

În anul 1936 are loc primul Congres Național de radiologie și electrologie medicală la București. Congresul se ține în amfiteatrul cel mare al Facultății de Medicină din București, între 26—28 octombrie.

Cu această ocazie se sărbătorește și jubileul a 10 ani de existență a „Societății de radiologie și electrologie medicală din România”¹.

La acest congres Dr. G. Severeanu este numit președinte.

¹ Revista Româna Medicală. — noiembrie 1936.

1. Dr. George Severeanu.

În cele de mai sus am arătat pe scurt studiile, titlurile obținute și funcțiile ocupate la Facultatea de medicină în baza acestor studii. În cele ce urmează vom înfățișa pe Dr. Severeanu în calitatea de entuziast și pasionat colecționar de exponate muzeistice.

Încă din copilărie a început să colecționeze monede, medallii și orice obiect de valoare muzeistică. Această pasiune i-a fost stimulată și de tatăl său Profesor Dr. C. Severeanu, văzînd înclinarea copilului i-a făcut o vitrină specială, unde să-și aranjeze obiectele colecționate. La început aduna obiecte fără nici un discernămint, dar cu timpul și cu mărirea cunoștințelor, a început să-și facă un plan bine studiat, adunînd obiecte ce atingeau numismatica Țării Românești, Moldova și Transilvania, obiecte și podoabe de bronz, argint, aur, precum și diferite tezaure monetare, obiecte din sticlă, ceramică, din comuna primitivă pînă în feudalismul timpuriu.

În anul 1936, Dr. Severeanu a dat un interviu criticului de artă Daria Luca, de la Revista „Adevărul Literar și Artistic”, unde face o confesiune despre pasiunea de colecționar :

„Pasiunea de colecționar este foarte răspîdită printre oameni. Încă din fragedă vîrstă, copilul simte nevoia de a strînge. Strînge, fie obiecte care izbesc mai mult imaginația, fie acelea care corespund mai mult gustului său. Penițe, cutii de chibrituri, nasturi, timbre, fotografii, ima-

gini colorate, toate arătînd existența în imaginația noastră a unei ocupațiuni, care ar satisface gusturile copiilor.

...În mintea lui (colecționarului) încolțește atunci ideea de a colecționa într-o anumită direcțiune, obiecte care prin legătura lor strînsă fie în domeniul artei, fie al istoriei, fie al științei, să contribuie la clarificarea evoluției pe care una din aceste manifestări intelectuale le încearcă în decursul vremurilor.

În această clipă noul colecționar devine unul din cei mai de seamă pionieri de care se folosește cultura unui popor, din acest moment colecționarul nu mai este satisfăcut numai de imaginea exterioară a obiectului strîns, imaginației sau necesității vechiului flăuitor. Acum preocuparea principală a colecționarului este ca dintr-un studiu amănunțit să dezvăluie viața, gustul artistic, nevoile sociale de care erau cuprinși toți acei care au dat naștere la obiectul care a trezit interesul colecționarului adevărat.

...La noi colecționarii adevărați se pot număra pe degetele unei singure mîini: Generalul Mavros, Dimitrie Sturdza, Mihai Sutz, Kalinderu și Atanasie Simu.

...Îmi este încă vie în mintea mea o întîmplare petrecută acum vreo 20 de ani. Căutînd iscoditor prin vitrina amicului „Rubin” din Calea Victoriei, zăresc o comoară de aur, niște podobebe scitice, pe care pămîntul Olteniei le-a păstrat timp de 20 de secole. Mi-am dat seama că obiectele găsite aici nu reprezentau totalitatea tezaurului vechiului șef scit. A doua zi, fără un motiv, intru la un argintar din Str. Carol și-l întreb, dacă nu i s-a adus spre cumpărare cîteva mărgelile de aur. Bătrînul, care era tocmai pe punctul de a topi aur pentru a face îmbrăcăminte la dinți, îmi aduce una din cele mai importante comori de artă, din cea mai veche epocă a bronzului, adăpostită de Carpații din Argeș. Găsisem în ele verigile de aur cu care vechii șefi geți își împodobeau părul și urechile, și mărgelile de aur masiv luate din albiile râurilor noastre și pe care femeile le purtau ca podobebe în jurul gîtului.

...Îmi reamintesc apoi, cum am găsit la un zaraf din Piața Sf. Anton, cîteva monede vechi românești. Luînd din scurt pe negustor, am putut pune mina pe una din cele mai mari și importante tezaururi de monede vechi muntenesti, bătute de primii domnitori, de Vladislav I și Radu I Basarab.

Prin faptul că acest tezaur, numără peste 2.000 de piese, foarte multe probleme politice și economice, care au existat în Țara Românească în cea de a II-a jumătate a secolului al XIV-lea au putut fi scoase la iveală².

În continuare dr. G. Severeanu povestește multe întîmplări din activitatea de colecționar, multe obiecte au fost salvate de la distrugere. Toate acestea acum fac parte din inventarul Colecției Severeanu.

Învîngînd toate greutățile a cutreierat țara și acolo unde auzea că se găsesc obiecte ce l-ar interesa le achiziționa, luînd totodată toate datele asupra locului și modului de descoperire, în vederea publicării lor.

În afară de obiectele aflate în țară, prin cunoscuți din străinătate, achiziționează multe exponate românești înstrăinate.

² Daria Luca, *Adevărul Literar și Artistic*, Anul XV, S. II, nr. 805/17 mai, 1938.

În cursul vieții a adunat un număr de cca 11.500 exponate. Toate acestea au fost donate Primăriei Municipiului București, făcînd obiectul unui dosar special „Sy”. Încă din timpul vieții în luna august 1939, întocmește dosarul fondului de obiecte din colecția sa, — dar pînă ce se perfectează formele de preluare de către Primăria Municipiului București — doctorul Severeanu încetează din viață și abia la 13 decembrie 1939, donația a fost acceptată sub numele „Donațiunea Maria și Dr. George Severeanu”, cu mențiunea expresă ca acest fond să fie expus în casa lui din str. I. C. Frimu nr. 26.

Această dorință a fost îndeplinită prin sprijinul Consiliului popular al municipiului București, care a prevăzut fondurile necesare, în vederea amenajării imobilului și dotarea lui cu mobilierul necesar.

În anul 1956 se deschide Colecția „Maria și Dr. George Severeanu” unde se expun următoarele colecții :

- a) Numismatică greacă, începînd din secolul V î.e.n. : monete Histria sec. IV î.e.n., Mangalia, Calatia, dace, romane, bizantine, și numeroase tezaure valahe și moldovenești ;
- b) Ceramică greacă și romană ;
- c) Statuiete de bronz, fier, marmoră etc. ;
- d) Sticlărie romană ;
- e) Bijuterii din metale prețioase ;
- f) Stampe.

Deci munca Dr. Severeanu nu a fost zadarnică, statul socialist a apreciat activitatea lui, de o viață de om, și exponatele foarte interesante au fost puse la dispoziția publicului, în săli luminoase, frumos aranjate. Pe lîngă ocupația lui de medic și profesor la Facultatea de Medicină din București, a dus o susținută muncă la înființarea Societății numismatice române, „astfel prin curentul făcut de D. A. Sturdza cu concursul lui C. Sutz u și Directorul Muzeului național de antichități, arheologul Gr. Tocilescu, s-au pus bazele Societății numismatice române la 28 dec. 1903”³.

La ideea lui A. G. Cantacuzino, cu începere de la 1 ianuarie 1904, Societatea scoate un „Buletin” lunar al societății, care să cuprindă studii și informațiuni numismatice cu colaborarea : M. C. Sutz u, Gr. Tocilescu, W. Knechtel, dr. G. Severeanu, lt. col. Iordănescu, dr. Panku, Cp. G. Manolescu. Președinția este oferită, de la 1 ian. 1904, lui M. C. Sutz u, care a păstrat-o timp de 30 de ani, iar redactarea „Buletinului” a fost încredințată în primul an lui Cantacuzino, iar din 1905 Dr. Severeanu care conduce revista pînă la 1913. De la această dată pînă în 1932 el a fost secretar general al Societății numismatice române. Începînd din anul 1931, este Directorul Muzeului Municipal iar din 1933 și al Pinacotecii, pînă în anul 1938.

În tot acest timp a dus o muncă susținută pentru aranjarea muzeului și a pinacotecii.

S-a înconjurat cu un colectiv de cercetători, care prin săpăturile întreprinse în Capitală și în jurul Bucureștilor, au îmbogățit colecțiile muzeului.

³ C. Moisil, *Cabinetul Numismatic al României*, în *Revista Boabe de Grîu*, Anul XV, nr. 12, dec. — 1933.

În anul 1935, împreună cu un comitet de specialiști, înființează „Revista Muzeului și Pinacotecii Municipiului București”, „Bucureștii”, al cărei secretar redactor este. Revista apare în atelierele „Adevărul”, câte 2 numere anual din 1935, până la 1937.

În această revistă au apărut foarte multe articole, atât ale Dr. Severeanu, cit și ale colaboratorilor muzeului, care au tratat subiecte referitoare la istoria Bucureștiului, sau la exponatele din muzeu.

Găsim deci pe Dr. Severeanu permanent un începător al instituțiilor de interes național și istoric.

La moartea lui, academicianul C. Moisil spunea: „Aripa morții a atins în ziua de 21 septembrie 1939, pe unul dintre cei mai tineri fondatori ai societății noastre, pe cunoscutul Doctor George Severeanu.

Colecționar pasionat de monede și medalii încă de pe cînd urma cursurile universitare, regretatul nostru coleg a contribuit într-o mare măsură la înființarea Societății numismatice române, dînd un concurs entuziast lui A. Cantacuzino, care în primăvara anului 1903 luase inițiativa întemeierii ei.

...În calitate de director al Muzeului Municipal, Dr. Severeanu a organizat acolo o secție numismatică și medalistică și a început să publice revista „Bucureștii” în care a tipărit un mare număr de articole numismatice și arheologice. Deși după ce a trecut în acest muzeu defunctul s-a despărțit de societatea noastră, amintirea lui va rămîne neștearsă în inimile membrilor ei, iar meritele ce și-a cîștigat pentru propășirea ei, vor fi totdeauna recunoscute”⁴.

Din cele arătate mai sus rezultă că Dr. Severeanu a muncit tot cursul vieții atât ca medic radiolog, fiind un pionier în această ramură, cit și ca numismat, colecționar de obiecte muzeistice și întemeietor al Muzeului Municipal București, al cărui prim redactor a fost.

LISTA LUCRĂRILOR

Lucrări medicale

- 1 Radioterapia în cancer, în Revista de chirurgie, 1905, 24 p., 6 fig.
- 2 Radioterapia în studiul anatomiei, în Revista Spitalul, 1905, 12 p.
- 3 Diagnosticul radiologic al tuberculozei pulmonare, în 57 p. cu 5 planșe.
- 4 La radiothérapie dans la Paralyse Générale avec quelques observations sur la radiothérapie des organes profonds, în Archives d'électricité médicale, nr. 288, din 25 iunie 1910.
- 5 „Radiografia renală și materială”. Lucrarea a fost prezentată la examenul de docență în specialitatea „Radiologia electricității medicale” în 40 p. cu 70 fig.
- 6 Bibliographie anatomique Paris, 1914.
- 7 Cours de radiologie médicale, Facultatea de Medicină, Buc., 1928.
- 8 Le problème du cancer, în Vestul medical, vol. 4, nr. 1. Oradea, 1938.

⁴ Idem, *Cronica Numismatică și Arheologică*, Anul XIV, nr. 115 și 116, 1939.

Lucrări numismatice și arheologice

- 1 Despre medaliiile străine cu privire la istoria Țării Românești, medalia de la Socol, B.S.N.R. nr. 3—4, 1904.
- 2 Medalia lui I. Sobieschi, bătută cu ocazia luptei de la Hotin din 1673, B.S.N.R. 7, 8 — 1904.
- 3 Greutăți monetare din Moldova (1834—1849) B.S.N.R. an II, 1905.
- 4 Noutăți medalistice B.S.N.R. — an II, tr. I — 1905.
- 5 Monetăria românească din Sadagura 1771—1774 și medaliiile baronului P. N. de Gartenberg-Sadagurski, B.S.N.R. — an II, — 1905.
- 6 Monetele lui Ștefan al VII-lea Lăcustă 1538—1540, B.S.N.R. an II, 1905.
- 7 Une coupe atyque de Chachrylion, în *Revue numismatique* Babilon, Paris.
- 8 Odoare romane găsite la Celei (cu una fig.) B.S.N.R., an XII, nr. 23, 1915.
- 9 Determinarea unor Diaboli din Milet, B.S.N.R., an XII, nr. 25 1915.
- 10 Contribuții la studiul începutului numismaticei Țării Românești, B.S.N.R. — an XII, nr. 25, 1915.
- 11 Catalogul medaliiilor românești, de la 1600—1906, B.S.N.R., an XIV, 1919.
- 12 Numi aerati de la Teodosius I, B.S.N.R., an XIV, nr. 29, 30, 1919.
- 13 Tezaurul de la Gherghina, B.S.N.R. — an XIV, 1919.
- 14 Despre drahma Istriană, B.S.N.R., an XV, nr. 34, 35, 1920.
- 15 Monetele lui Radu I, cu tipul cavalerului, B.S.N.R., an XIV, nr. 40, 1921.
- 16 Ponduri monetare de sticlă, B.S.N.R., an XVIII, nr. 47 — 1923.
- 17 Monetele lui Dabija Vodă. 1661—1665 și ale lui Mihnea Vodă Radu (1658—1660). Varietăți inedite, B.S.N.R., an XVIII, nr. 45 — 48 1923.
- 18 Le statère d'or de Pharsaïos, B.S.N.R., an XIX, nr. 49—50, 1924.
- 19 Etude sur les tetradrahmes type Alexandre Le Grand frappée dans les villes pontyques de la Moesie Inferieure, B.S.N.R., XIX, nr. 51—52, 1924.
- 20 Monnaie inedite de Kallatis se rapportant au culte d'Aphrodite et de Priape, B.S.N.R., an XX, nr. 53—54 — 1925.
- 21 Une nouveau poids de Kallatis, B.S.N.R., an XX, nr. 55—56 — 1925.
- 22 Les monnaies frappées par la population Thraco-Romaine de la Moesie Inferieure à l'époque de Constantin le Grand, B.S.N.R., an XX, nr. 53—54 — 1925.
- 23 Notițe despre câteva odoare găsite la Celei, B.S.N.R., an XX, 1925.
- 24 Symboles religieux sur le monnaies Celtyques (cu o tabelă). B.S.N.R., an XXI, nr. 59—60 — 1926.
- 25 Sur le monnaies primitives des Scythes, B.S.N.R., an XXI, nr. 57—58, 1926.
- 26 Le trésor monnaiteres d'Inotești departement Buzeu, B.S.N.R., an XXI, nr. 57—58, — 1926.
- 27 Podobe și valori Geto-Dace (cu 3 tabele), B.S.N.R., an XXIII, nr. 65—68 — 1928.
- 28 Un mobilier funéraire trouvé a Kallatis et datant du seconde siècle après J. C. — O greutate tracă. Greutate 1/3 uncie bizantină. — Un

- pond din Kallatis. — Fibulă de bronz Tei (București) B.S.N.R., an XXIV, nr. 69—72, 1929.
- 29 Turnul Cetății Histria, considerațiuni asupra tetradrahmelor bătute în Kallatis, Teradrahme D'Alexandre le Grand par Dioscoridos, B.S.N.R., 1930—1931, an XXV—XXVI, nr. 73—80.
- 30 Tezaurul din Kalipetrovo (Siliștră), *Tipografia Cartea Românească*, Cluj, 1931.
- 31 București sub focul cel mare din 1847, *Bul. pompiștilor români*, nr. 5—6, 1932.
- 32 Monetele lui Vlad I. Domn al Țării Românești până la 1397, dec. *Tipografia Datina românească*, Vălenii de Munte, 1933.
- 33 Muzeu și muzeiase, în ziarul „Adevărul”, an 44, nr. 14509, 1931.
- 34 Natura în artă plastică, în ziarul „Adevărul”, nr. 24, 1931.
- 35 Portretele lui E. Stoicescu, în ziarul „Universul”, anul 49, nr. 14, 1931.
- 36 Încurajarea artelor plastice, în ziarul „Universul”, an 54, nr. 15, 1937.

Articole publicate în revista „București”

Vol. I, nr. 1 — 2, 1935.

- 37 Zwei Dolchaxte aus Gold.
- 38 Trésor de Huși, Ornaments et monnaies daces de la région de Huși.
- 39 Ducății Țării Românești cu numele a doi domnitori.
- 40 Monetele lui Iliș (domn al Moldovei 1 ian. 1433 — oct. 1433) și asociat la domnie cu fratele său Ștefan (27 aug. 1443 — 29 mai 1455).
- 41 Candelă de argint a Mariei Șerban Cantacuzino.
- 42 Kurt Regling (1876—1935).
- 43 Le poignard en bronz du Gorj (Oltenia).
- 44 Bague en argent invocant la dieu Thrace Derzo (darzos).
- 45 Die Mauer der Festung Tomi (Auf Einer Unveroeffentlichten Bronze des Sept. Geta).
- 46 Gobelet de libations (Skallion) en or trouvé dans Doubroudgea.
- 47 Fibules appartenant aux collections du Musée Municipal de Bucarest et du dr. G. Severeano.
- 48 Tezaurul monetar din Săscut din epoca Imperiului roman.
- 49 A new Byzantine Medallion of closed enamel from XI-Th. century (Collection of dr. Severeanu).
- 50 An unpublished coin of Andronicus II and Andronicus III minted for Macedonia (1325—1328).
- 51 Monetele lui Dan I. Basarab Domn al Țării Românești (1355—1386).
- 52 Ducății Țării Românești cu nume a doi domnitori Vlad I și Mircea.
- 53 O icoană Brîncovenească.
- 54 Intrarea Prințului Josias de Saxa Coburg în București (10 nov. 1789 — și asediul cetății Giurgiuului, 2 iunie 1790).

Revista „București” 1936, f. nr. 1—2.

- 55 The gold idol of calcolithic epoch.
- 56 Gold ornaments of Greek — Scythia discovered in Oltenia.
- 57 Xalions Thraco-Scytyques.
- 58 Un type inédit de Tetradrahme D. Abdera.
- 59 A funeral Lecyte in white ground.